

Cursusaanbod 2022

Zeeuwse erfgoedorganisaties

Erfgoed
Zeeland

Beschermen
Benutten
Beleven

Colofon

Titel	Cursusaanbod 2022
Ondertitel	Zeeuwse erfgoedorganisaties
Tekst	Erfgoed Zeeland
Opdrachtgever	Vereniging Zeeuwse Musea
Contactpersoon	Janneke de Wit, adviseur musea, Erfgoed Zeeland
Status	Concept
Datum	13 juni 2022
Vormgeving	Erfgoed Zeeland
Foto voorzijde	Workshop over erfgoed met trainer en deelnemers Mieke Wijnen Fotografie
Uitgave © 2022	Erfgoed Zeeland Looierssingel 2 ~ Middelburg Postbus 49 ~ 4330 AA Middelburg +31 (0)118 670 870 ~ @erfgoedzeeland info@erfgoedzeeland.nl ~ www.erfgoedzeeland.nl

Inhoud cursusaanbod 2022

Inleiding	5
<i>Algemeen</i>	
1 Vrijwilligersbeleid	6
<i>Publiek</i>	
2 Klantvriendelijkheid	7
3 Rondleiden	8
4 Social media: de basis	9
5 Sociale media: de verdieping	10
6 PR-teksten schrijven	11
7 Tentoonstellingsteksten schrijven	12
<i>Collectie</i>	
8 Collectieregistratie Adlib	13
9 Fotograferen van objecten	14
10 Collectiewaardering	15
Gratis online cursussen	16

Inleiding

Deskundigheidsbevordering behoort tot één van de kerntaken van Erfgoed Zeeland en de Vereniging van Zeeuwse Musea (VZM). Het verhoogt het kennisniveau van museummedewerkers/-vrijwilligers en draagt bij aan de uitwisseling van kennis en ervaring en samenwerking tussen de musea onderling. Daarnaast is het vergaren van kennis niet alleen nuttig maar ook leuk.

Dit cursusaanbod is samengesteld door Erfgoed Zeeland in samenspraak met de VZM en de Zeeuwse Erfgoed Coöperatie. Als je in het aanbod niet vindt wat je zoekt, kunnen we in overleg cursussen op maat aanbieden. Wij hopen dat je dit programma breed binnen je organisatie wilt verspreiden. Laat je inspireren door onderstaande mogelijkheden en geef je wensen aan ons door.

De cursussen zijn zowel voor beginners als gevorderden, kunnen bij Erfgoed Zeeland in Middelburg worden gegeven of op locatie (incompany). De duur van de cursussen variëren van een halve tot een hele dag. De tarieven zijn 20 euro voor een middag en 25 euro voor een hele dag. De cursussen worden financieel mogelijk gemaakt door de Provincie Zeeland.

Bij geringe belangstelling worden de cursussen ook aan andere Zeeuwse erfgoedorganisaties aangeboden die niet zijn aangesloten bij de Zeeuwse Erfgoed Coöperatie. De prijzen in deze brochure gelden voor leden van de Zeeuwse Erfgoed Coöperatie, waaronder de VZM. Voor niet-leden wordt het cursusbedrag verdubbeld.

Aanmelden kan via het aanmeldformulier op de website van Erfgoed Zeeland of per mail (secretariaat@erfgoedzeeland.nl) met vermelding van: cursus, organisatie, namen van de deelnemers, emailadres(sen) en telefoonnummer(s). Schrijf je tijdig in want vol=vol.

Van harte welkom!

1 Vrijwilligersbeleid

Training voor directie, bestuur en vrijwilligerscoördinatoren

Doelgroep

Iedereen die zich binnen een erfgoedorganisatie bezig houdt met vrijwilligersmanagement: directie, bestuur en vrijwilligerscoördinatoren (betaald of onbetaald). De training is zowel geschikt voor organisaties die naast een team van vaste medewerkers vrijwilligers in dienst hebben als voor organisaties die voor 100% op vrijwilligers draaien.

Doel

De cursisten leren hoe ze in hun organisatie het vrijwilligersmanagement kunnen ondersteunen en versterken. Het succesvol werven en begeleiden van vrijwilligers is daar een onderdeel van.

Programma

Veel taken en verantwoordelijkheden worden uitgevoerd en geïnitieerd door vrijwilligers. Dit brengt veel kennis en enthousiasme in de organisatie en geeft een grote betrokkenheid in de omgeving. Maar dit geeft soms ook uitdagingen op het gebied van cultuur, gewoontes en verwachtingen in de eigen organisatie. Hoe ga je hiermee om?

Samen werken we in deze training aan:

- Het krijgen van meer inzicht in de dynamiek tussen vrijwilligers en beroepskrachten en vrijwilligers en bestuur rond taken en verantwoordelijkheden, hiërarchie en motivatie.
- Het scherp krijgen van knelpunten in het werken met vrijwilligers.
- Bewustwording van de eigen organisatiecultuur en de invloed die dit heeft op de wijze van werken.
- Het vergroten van de betrokkenheid en motivatie van medewerkers.
- Het delen van ervaringen.
- Nieuwe aanknopingspunten voor het werven van nieuwe vrijwilligers.

Docent	Agnes Vugts en Michelle van der Sluijs (RaadSaam Erfgoedprojecten)
Datum	31 oktober en 22 november 2022 (twee ochtenden)
Tijd	9.30-12.00 uur
Locatie	digitaal (Zoom)
Prijs	€ 25,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelden	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 8, maximaal 10

2 Klantvriendelijkheid

Incompany training voor baliemedewerkers en gastheren/-vrouwen

Doelgroep

Medewerkers van erfgoedorganisaties die taken vervullen achter de balie, als gastheer/-vrouw, als gids of op een andere manier regelmatig in direct contact staan met de bezoekers.

Doel

Omgaan met bezoekers, gastvrijheid, klantvriendelijk- en klantgerichtheid naar een hoger niveau tillen om daarmee bezoekers een nog mooiere ervaring in het museum te geven. Hierdoor gaat de gasttevredenheid omhoog, wordt het werk leuker én persoonlijker en ontstaat er nog meer positieve bekendheid.

Programma

De training bestaat uit een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte.

Bij het theoretische gedeelte komen onder meer aan de orde: hoe ben je klantvriendelijk en klantgericht, wat is gastvrijheid, hoe enthousiasmeer je bezoekers, hoe ga je om met ontevreden bezoekers en/of klachten en hoe beantwoord je de telefoon.

Bij het praktijkgedeelte komen allerlei praktijksituaties aan de orde en wordt onder andere gewerkt met rollenspelen op locatie zoals bijvoorbeeld aan de balie van het museum (indien mogelijk).

Doel van de training is eveneens het vormen van teamgeest, het kweken van betrokkenheid en 'het staan' voor je organisatie. Ook biedt de training de mogelijkheid om het beleid van de organisatie aan het team over te dragen en te komen tot een aantal afspraken waar de vrijwilligers in de toekomst speciaal aandacht aan zullen besteden.

Aan het eind van de dag ontvangt elke cursist een boekje met Tips.

De training wordt op locatie (incompany) gegeven. Wil je dat deze training in jouw organisatie gegeven wordt? Neem dan contact op.

Docent	Francesca Estourgie (Sans Doute Présentations)
Datum	4 juli 2022
Tijd	10.00 – 16.00 uur
Locatie	n.n.b. (incompany)
Prijs	€ 25,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelding	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 10, maximaal 15

3 Rondleiden

Incompany basistraining voor rondleiders

Doelgroep

Mensen die rondleidingen en stadswandelingen geven.

Doel

Deze training brengt geroutineerde rondleiders op ideeën en zet beginnende rondleiders snel op het spoor van effectief rondleiden.

Programma

Het fenomeen rondleiding wordt door veel mensen direct geassocieerd met musea. Maar er zijn natuurlijk veel meer plaatsen waar deze tijdloze, interactieve manier van informatieoverdracht het uitstekend doet. Al snel denk je daarbij aan de rondvaartboot of een bustoer maar ook tijdens stadswandelingen, monumentenbezoek en natuurwandelingen wordt de rondleiding ingezet ter lering en vermaak.

Deze training wordt aangepast aan de omgeving waarin de rondleiders hun werk doen. We gaan kijken hoe je de kennis en informatie over het onderwerp zo prettig en efficiënt mogelijk kunt overbrengen. Aan bod komen vragen als:

- Hoe bouw ik een goede rondleiding op?
- Wat werkt en wat werkt niet?
- Hoe verras ik mijn toehoorders en mezelf?
- Hoe kan ik met het hele team werken aan de kwaliteit van de rondleidingen?
- Hoe speel ik in op de omgeving en situatie waarin ik rondleid?

Deze training wordt op locatie (incompany) gegeven. Wil je dat deze training op jouw locatie gegeven wordt? Neem dan contact op.

Docent	Francesca Estourgie (Sans Doute Présentations)
Datum	5 juli 2022
Tijd	10.00 - 16.00 uur
Locatie	n.n.b. (incompany)
Prijs	€ 25,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelding	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 10, maximaal 15

4 Social media: de basis

Basistraining voor bestuurders, coördinatoren, communicatiemedewerkers/-vrijwilligers

Doelgroep

Deze training is voor iedereen die zich bezig houdt met PR en communicatie in een erfgoedorganisatie.

Doel

In deze basistraining leer je de mogelijkheden van de verschillende social media kanalen kennen en hoe je ze kunt benutten. Het is een basistraining dus het gaat om een eerste kennismaking.

Programma

Tijdens de training komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Theorie, de basisbeginselen van social media, met de nadruk op Facebook, Instagram en ook aandacht voor Twitter, LinkedIn en YouTube.
- Plenaire terugkoppeling en tips op basis van de social media activiteiten van de aanwezige organisaties.
- Wat zijn leuke, interessante onderwerpen om te delen voor erfgoedorganisaties en om over te lezen voor het publiek?
- Praktijkoefeningen (hoe maak je een bericht aantrekkelijk: tips voor tekst en beeld).
- Allerhande tips en trucs.

De training is interactief door het gebruik van onderdelen zoals een quiz, samen brainstormen en kleine oefeningen op de eigen telefoon/laptop. Aan het eind van de training krijgen de deelnemers een samenvatting van de training op papier mee. Zodat zij op een later moment de informatie eenvoudig ter beschikking hebben.

Ter voorbereiding wordt de bestaande communicatie van elke organisatie doorgenomen, zodat er tijdens de training gerichte tips gegeven kunnen worden.

Docenten	Samantha De Caluwé en Mariela Battistella (eBirds)
Datum	4 oktober 2022
Tijd	13.00 - 16.30 uur
Locatie	Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs	€ 20,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelding	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 8, maximaal 12

5 Sociale media: de verdieping

Verdiepingstraining voor bestuurders, coördinatoren, communicatiemedewerkers/-vrijwilligers

Doelgroep

Deze training is voor iedereen die zich in een erfgoedorganisatie bezig houdt met het gebruik van social media.

Doel

Bij de cursisten is een bepaalde basiskennis op het gebied van social media al aanwezig. Je weet in principe welk middel je waarvoor moet gebruiken, hoe je een goede foto en tekst schrijft. Tijdens deze training gaan we dieper in op het nog effectiever inzetten van social media, een groter bereik, het juiste bereik, de mogelijkheden van advertenties en statistieken.

Programma

Tijdens de training komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Theorie, een verdieping van de social media kennis, met de nadruk op Facebook, Instagram en ook aandacht voor Twitter, LinkedIn en YouTube.
- Plenaire terugkoppeling en tips op basis van de social media activiteiten van de aanwezige organisaties.
- Adverteren op social media, wat zijn de mogelijkheden en handige tips.
- Wat kunnen we leren uit de social media statistieken?
- Allerhande tips en trucs.

Aan het eind van de training krijgen de deelnemers een samenvatting van de training op papier mee. Zodat zij op een later moment de informatie eenvoudig ter beschikking hebben.

Ter voorbereiding wordt de bestaande communicatie van elke organisatie doorgenomen, zodat er tijdens de training gerichte tips gegeven kunnen worden.

Docenten:	Samantha De Caluwé en Mariela Battistella (eBirds)
Datum:	6 oktober 2022
Tijd:	14.00 - 16.30 uur
Locatie:	Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs:	€ 20,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelding:	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers:	minimaal 8, maximaal 12

6 PR-teksten schrijven

Training voor communicatiemedewerkers/-vrijwilligers

Doelgroep

Deze training is voor iedereen die zich bezig houdt met PR en communicatie en meer wil weten over het schrijven van teksten voor communicatiemiddelen zoals persberichten, uitnodigingen, nieuwsbrieven, folders en webteksten.

Doel

Goede teksten zijn meer dan een verzameling letters. Het gaat om weloverwogen woorden, met de juiste boodschap, gericht op de gewenste doelgroep. In deze cursus leer je hoe je goede teksten schrijft, voor uiteenlopende communicatiemiddelen.

Programma

Zowel de theorie als de praktijk komen aan bod in deze interactieve cursus. Waar moet bijvoorbeeld een goede webtekst of een persbericht aan voldoen? Hoe zorg je voor een goede opbouw in je tekst, hoe schrijf je actief? Je leert hoe belangrijk het is je goed voor te bereiden vóór je gaat schrijven en hoe handig 'visualiseren' daarbij is. Ook gaan we oefenen: wat is een pakkende openingszin, hoe zorg je voor een goede opbouw en wat is een actieve schrijfstijl? We behandelen een praktijkvoorbeeld dat laat zien hoe het niet moet. Na afloop krijg je nuttige hand-outs mee naar huis. Als je wilt kun je ook feedback krijgen op een eigen tekst.

De training wordt gegeven door Marjolijn van Leeuwen. Zij is sinds negen jaar zelfstandig tekstschrijver en was daarvoor werkzaam in diverse communicatiefuncties. Ze is en was in verschillende rollen actief bij De Oostkerk, het Zeeuws Museum, Mariniersmuseum Rotterdam en Kunstmuseum Den Haag.

Docent	Marjolijn van Leeuwen
Datum	27 oktober 2022
Tijd	13.30 - 16.30 uur
Locatie	Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs	€ 20,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelding	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 8, maximaal 12

7 Tentoonstellingsteksten schrijven

Training voor medewerkers/vrijwilligers tentoonstellingen

Doelgroep

Deze training is voor iedereen die op welke wijze ook betrokken is bij het schrijven (en vormgeven) van teksten voor tentoonstellingen.

Doel

Een beter inzicht krijgen in wat tekst tot een goede tekst maakt. Of je nu zelf schrijft, teksten redigeert of het schrijfproces uitbesteedt: na deze training kijk je er beslist met andere ogen naar.

Programma

Mooiere tentoonstellingsteksten? De training schrijven van tentoonstellingsteksten biedt je volop stof tot schrijven, plus een boeiende uitwisseling van inzichten.

De training wordt gegeven door Marjolijn van Leeuwen. Zij is sinds negen jaar zelfstandig tekstschrijver en was daarvoor werkzaam in diverse communicatiefuncties. Ze is en was in verschillende rollen actief bij De Oostkerk, het Zeeuws Museum, Mariniersmuseum Rotterdam en Kunstmuseum Den Haag.

Docent	Marjolijn van Leeuwen
Datum	17 oktober 2022
Tijd	13.30 - 16.30 uur
Locatie	n.n.b. (incompany)
Prijs	€ 20,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelding	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 8, maximaal 12

8 Collectieregistratie Adlib

Workshop voor medewerkers/-vrijwilligers registratie Adlib

Doelgroep

Medewerkers die al geruime tijd registreren in Adlib Museum en daar ervaring mee hebben.

Doel

Je krijgt een beter inzicht in de structuur en toepassing van Adlib Museum. Je leert hoe de collectie van het museum op een doelmatige en verantwoorde wijze in Adlib kan worden geregistreerd en ontsloten.

Programma

Naast een beknopt theoretisch deel, vormt het 'zelf doen' een belangrijk element van deze workshop. In overleg met de deelnemers zal bekeken worden welke onderwerpen aan bod zullen komen. Dat zouden bijvoorbeeld kunnen zijn: omgaan met updates, doel van de velden, gebruik van trefwoorden, opschoning, toevoegen van afbeeldingen, printen, zoeken.

Kennisniveau

Voor deze workshop is vereist dat je bekend is met de basisprincipes van collectieregistratie en de basisprincipes van de werking van Adlib Museum.

Docent	Janneke de Wit (Erfgoed Zeeland)
Datum	n.n.b.
Tijd	13.00 – 16.00 uur
Locatie	Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs	20 euro p.p. (excl. BTW)
Aanmelding	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 4, maximaal 9
Meenemen	laptop (indien mogelijk)

9 Fotograferen van objecten

Basistraining voor registratie-/fotografiemedewerkers/-vrijwilligers

Doelgroep

Medewerkers en vrijwilligers van erfgoedinstellingen die zich bezig houden met het documenteren van objecten en willen leren hoe ze zelf goede foto's van objecten kunnen maken.

Doel

Aan het einde van deze cursus weet de cursist hoe je met minimale middelen zo professioneel mogelijke beeldregistraties van twee- en driedimensionale objecten kunt maken. Je krijgt ook inzicht in eventueel aan te schaffen apparatuur die nodig is om te fotograferen. Je kunt deelnemen aan de cursus zonder in het bezit te zijn van een eigen camera.

Programma

De cursus behandelt de basiselementen van fotograferen en gaat specifiek in op de aspecten van het vastleggen van objecten. De cursist kan zelf een camera, object en eventueel statief meenemen om te oefenen in het fotograferen. Door middel van praktijkvoorbeelden komen verschillende onderwerpen aan bod:

- Formaat objecten: Verschil in aanpak vlakke, kleine en grote objecten die niet verplaatst kunnen worden.
- Achtergrond: keuze gebruik van achtergrondpapier/achtergrondlicht voor vlakke en kleine objecten.
- Camera standpunt en kadering: plaatsing van het object in beeld.
- Belichting: flitslicht en continulicht, plaats van de lampen ten opzichte van het object, daglicht en kunstlicht.
- Camera-instelling: brandpunt, diafragma, sluitertijd, scherpstellen, witbalans.
- Beeldformaat: beeldverhouding en dpi.
- Beeldkwaliteit: raw, tiff, jpg, psd.
- Kleurcorrectie: gebruik van grijskaart en kleurkaart.
- Stijl: eenheid in vorm, belichting en kleur.
- Beeldbewerking met computer: belichtingsaanpassing, kleurcorrectie, perspectivisch vervormen.
- Advies: camera, statief, lichtset, demontabele achtergrond

Docenten:	Eric Bontekoe (Stadhuismuseum Zierikzee) en Janneke de Wit (Erfgoed Zeeland)
Datum:	28 november 2022
Tijd:	13.00 – 16.30 uur
Locatie:	Erfgoed Zeeland, Looierssingel 2, Middelburg
Prijs:	20 euro p.p. (excl. BTW)
Aanmelding:	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers:	minimaal 8, maximaal 10
Meenemen:	fotocamera van het museum

10 Collectiewaardering

Training voor directie, bestuur, conservatoren en collectiemedewerkers

Doelgroep

Iedereen die zich binnen een erfgoedorganisatie bezig houdt met collectiebeleid: directie, bestuur, conservatoren en collectiemedewerkers (betaald of onbetaald). De training is zowel geschikt voor organisaties die naast een team van vaste medewerkers vrijwilligers in dienst hebben als voor organisaties die voor 100% op vrijwilligers draaien.

Doel

Kennismaking met de methodiek van een collectiewaardering volgens de Museale weegschaal van de RCE en het inzicht krijgen in de eerste stappen naar een eigen collectiewaardering.

Programma

De collecties in musea zijn vaak in vele jaren opgebouwd door verschillende eigenaren, vanuit verschillende visies, opslag en tentoonstellingsmogelijkheden. Dat is mooi, maar soms is het noodzakelijk het verzamelbeleid aan te scherpen, de kerncollectie meer ruimte te geven en de ballast op te ruimen. Een collectiewaardering geeft inzicht in de kracht van de collectie, de mogelijke ontwikkellijnen en maakt soms ook rafelranden zichtbaar.

Samen werken we in deze training aan:

- Meer inzicht te krijgen de methodiek van een collectiewaardering volgens de Museale weegschaal van de RCE en de eigen collectie anatomie.
- Nieuwe aanknopingspunten voor de kernthema's in de eigen collectie.
- Het scherp krijgen van knelpunten rond het waarden van de collectie.
- Bewustwording van de eigen verzamelcultuur en de invloed die dit heeft op de wijze van werken.
- Het delen van ervaringen.

Docent	Agnes Vugts en Michelle van der Sluijs (RaadSaam Erfgoedprojecten)
Datum	8 en 29 november (twee ochtenden)
Tijd	9.30-12.00 uur
Locatie	digitaal (Zoom)
Prijs	€ 25,00 (excl. BTW) p.p.
Aanmelden	secretariaat@erfgoedzeeland.nl
Aantal deelnemers	minimaal 8, maximaal 10

Gratis online cursussen

Verschillende partijen bieden gratis online trainingen aan om het erfgoedveld verder te professionaliseren. Met onderstaande trainingen maken professionals en vrijwilligers die werken met erfgoed op een laagdrempelige manier kennis met uiteenlopende thema's: van behoud en beheer tot publiekspresentaties.

In het overzicht hieronder verwijzen de titels naar de betreffende webpagina's zodat je direct kunt starten. Veel succes!

Erfgoedhuis Zuid-Holland

[De betekenis van lokale musea voor de gemeenschap](#)

Cursusvideo over wat de waarde van jouw museum is (20 minuten)

[Fotograferen van objecten](#)

Cursusvideo over hoe je goede foto's van objecten maakt (19 minuten)

[Collectiehulpverlening \(CHV\), Bedrijfshulpverlening \(BHV\) en Collectieve Opmerkzaamheid](#)

Cursusvideo over veiligheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid bij een calamiteit (15 minuten)

[Museaal schoonmaken](#)

Cursusvideo over het voorkomen van schade door stof en vuil aan je collectie (10 minuten)

[Vormgeven van je informatiebeleid](#)

Cursusvideo over het digitaal duurzaam, toegankelijk en vindbaar maken van collecties (10 minuten)

[Registratie en opschonen van gegevens in het collectieregistratiesysteem](#)

Cursusvideo over de registratie van museale objecten (15 minuten)

[De kracht van Linked Data](#)

Cursusvideo over het vergroten van de bruikbaarheid van digitale erfgoedcollecties (6 minuten)

Netwerk Digitaal Erfgoed

[Leren preserveren](#)

Online basistraining over duurzame toegang tot digitale erfgoedcollecties (15-20 uur)

*Beschermen
Benutten
Beleven*